

Věc C-392/22

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

15. června 2022

Předkládající soud:Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch
(Nizozemsko)**Datum předkládacího rozhodnutí:**

15. června 2022

Žalobce:

X

Žalovaný

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Nizozemsko)

Předmět původního řízení

Žalovaný neposoudil žádost o azyl podanou žalobcem, protože má za to, že pro její posouzení je příslušné Polsko. Žalobce se tomuto rozhodnutí brání, protože se v případě přemístění do Polska obává, že se dostane do situace, která není slučitelná se základními právy zaručenými Listinou.

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Rechtbank (soud prvního stupně) pokládá na základě článku 267 SFEU předběžné otázky týkající se dosahu a účelu zásady vzájemné důvěry v rámci přemístění žalobce do příslušného členského státu, jestliže jsou v tomto členském státě porušována základní práva žalobce a státních příslušníků třetích zemí obecně, a to mimo jiné formou vytlačování (tzv. „pushback“) a vazby. Rovněž vyvstává otázka, jaké důkazní prostředky má žalobce a jakým kritériím je nutno dokazování podrobit, jestliže žalobce tvrdí, že přemístění musí být zakázáno podle čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení. A konečně vyvstává otázka, zda je pro odpověď na

položené otázky relevantní skutečnost, zda žalobce hodnověrně doloží, že neexistuje žádný účinný prostředek nápravy.

Předběžné otázky

I Musí být dublinské nařízení¹ s ohledem na své body odůvodnění 3, 32 a 39 ve spojení s články 1, 4, 18, 19 a 47 Listiny základních práv Evropské unie² vykládáno a uplatňováno v tom smyslu, že zásada mezistátní důvěry je nedělitelná, takže závažné a systematické porušování unijního práva, jehož se dopouští případně příslušný členský stát před přemístěním vůči státním příslušníkům třetích zemí, kteří (ještě) nejsou osobami navrácenými podle dublinského nařízení, zcela brání přemístění do tohoto členského státu?

II V případě záporné odpovědi na tuto otázku: Musí být čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení ve spojení s články 1, 4, 18, 19 a 47 Listiny základních práv Evropské unie vykládán v tom smyslu, že jestliže případně příslušný členský stát závažným a systematickým způsobem porušuje unijní právo, nemůže předávající členský stát v rámci dublinského nařízení bez dalšího uplatnit zásadu mezistátní důvěry, nýbrž musí odstranit veškeré pochybnosti o tom, že se žadatel po svém přemístění nedostane do situace, která je v rozporu s článkem 4 Listiny základních práv Evropské unie, resp. musí hodnověrně doložit, že k tomu nedojde?

III Jakými důkazními prostředky může žadatel podpořit své argumenty, že jeho přemístění brání čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení, a jakým kritériím přitom musí být dokazování podrobeno? Je předávající členský stát s ohledem na odkazy na unijní *acquis* v bodech odůvodnění dublinského nařízení povinen spolupracovat nebo se ujistit, resp. musí být v případě závažného a systematického porušování základních práv státních příslušníků třetích zemí požadovány od příslušného členského státu individuální záruky, že po přemístění žadatele budou (skutečně) dodržována jeho základní práva? Bude odpověď na tuto otázku odlišná, nachází-li se žadatel v důkazní nouzi, protože nemůže svá konzistentní a podrobná tvrzení doložit dokumenty, ačkoliv to nelze s ohledem na druh tvrzení očekávat?

IV Bude odpověď na výše uvedené otázky v bodě III odlišná, jestliže žadatel hodnověrně doloží, že podání stížností nebo opravných prostředků v příslušném členském státě není možné nebo účinné?

Uváděná ustanovení unijního a mezinárodního práva

Články 1 a 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (dále jen „Ženevská úmluva“).

¹ Nařízení (EU) č. 604/2013 (Úř. věst. 2013, L 180, s. 31).

² Listina základních práv Evropské unie (Úř. věst 2012, C 326, s. 2).

Články 1, 4, 18, 19, 47, 51 až 53 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).

Body 3, 19, 32 a 39 odůvodnění a články 3, 5 a 17 nařízení (EU) č. 604/2013 (dále jen „dublinké nařízení“).

Článek 4 směrnice 2011/95/EU.

Rozsudek ze dne 19. března 2019, Jawo (C-163/17, EU:C:2019:218, body 78 až 92).

Rozsudek ze dne 16. února 2017, C. K. a další (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, body 59, 63 až 65, 75 a 76).

Stručný popis skutkového stavu a původního řízení

- 1 Žalobce podal dne 9. listopadu 2021 v Polsku žádost o mezinárodní ochranu. Dne 21. listopadu 2021 přicestoval do Nizozemska a dne 22. listopadu 2021 zde podal žádost o mezinárodní ochranu. Dne 1. února 2022 byla mezi Nizozemskem a Polskem na základě čl. 18 odst. 1 písm. b) dublinkého nařízení uzavřena dohoda o uznání příslušnosti, v níž Polsko uznává svou příslušnost k žádosti o azyl.
- 2 Rozhodnutím ze dne 20. dubna 2022 žalovaný rozhodl, že žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu nebude posuzovat, protože má za to, že pro její posouzení je příslušné Polsko. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu. Voorzieningenrechter (soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních) rozhodl, že Soudnímu dvoru budou předloženy předběžné otázky s žádostí o rozhodnutí, a nařídil, že žalobce nebude přemístěn do Polska, dokud nebude rozhodnuto o žalobě. Vzhledem k tomu, že žádosti ve věcech C-614/21 a C-208/22 (dvě podobné věci, v nichž jde o žádost o azyl, u nichž byla za příslušnou považována Malta resp. Chorvatsko) byly vzaty zpět a Soudní dvůr proto již nemusí rozhodnout, předkládá rechtbank (soud prvního stupně) tehdy položené otázky opět Soudnímu dvoru s žádostí o rozhodnutí.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 3 Žalobce nesouhlasí se svým přemístěním do Polska, neboť se obává, že jeho základní práva budou v tomto státě porušována, jak se již podle jeho slov během pobytu v Polsku stalo. Uvádí, že jej polské orgány formou takzvaných *pushbacků* již třikrát vytlačili z území Unie do Běloruska. Žalobce svá tvrzení dokládá vlastními prohlášeními a zprávami nevládních organizací o situaci státních příslušníků třetích zemí a osob předaných do Polska podle dublinkého nařízení.
- 4 Žalovaný tvrdí, že na základě zásady vzájemné důvěry (v otázkách nazývána jako „mezistátní důvěra“) a dohody o uznání příslušnosti lze vycházet z toho, že základní práva žalobce po jeho přemístění do Polska nebudou porušována.

Rovněž neexistuje nebezpečí, že žalobce bude pomocí *pushbacků* vytlačen z území Polska. Svá tvrzení o svých zkušenostech v Polsku žalobce dále nedoložil žádnými dokumenty. Na domnělé nedodržování unijního práva si ani nestěžoval u polský orgánu, ačkoliv se neukázalo, že to není možné. Konečně není jisté, co chce rechtbank (soud prvního stupně) položenými předběžnými otázkami chránit. V případě, že Polsko používá *pushbacky* nebo ignoruje rozhodnutí Soudního dvora, pak je úkolem Komise, aby proti němu zahájila řízení o nesplnění povinnosti.

Stručný popis odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 5 Rechtbank (soud prvního stupně) bere v úvahu, že při provádění dublinského nařízení platí zásada vzájemné důvěry a je možné vycházet z toho, že se žadatel po svém přemístění nedostane do situace, která je v rozporu s článkem 4 Listiny. Tvrdí-li žadatel opak, musí to také dokázat.
- 6 Posouzení podle čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení se omezuje na situaci po přemístění, zejména na přijetí a životní podmínky během azylového řízení - jakož i kvalitu tohoto řízení - v příslušném členském státě, přičemž se toho posouzení týká rovněž možnosti cizince podat stížnost a žalobu u vnitrostátního soudu.
- 7 V řízeních o rozhodnutích o přemístění ve smyslu dublinského nařízení se rechtbank (soud prvního stupně) musí stále častěji zabývat právní otázkou, zda je třeba vycházet ze zásady vzájemné důvěry, jestliže na území různých členských států dochází ke zjevnému porušování základních práv, resp. jestliže se různé členské státy takového porušování dopouštějí. Existuje tak řada zpráv o případech vytlačování a se třetími zeměmi jsou uzavírány dohody, jejichž cílem je zamezit vstupu na území Unie (*pullback*).
- 8 Zároveň musí členské státy dodržovat Ženevskou úmluvu, Evropskou úmluvu o lidských právech (EÚLP) a Listinu. Zákaz nuceného navracení, který tyto úmluvy stanoví a jehož podmínkou je podle názoru ESLP posouzení důvodů pro azyl v každém jednotlivém případě, ovšem pozbývá jakéhokoliv významu, je-li státním příslušníkům třetích zemí ve skutečnosti znemožněno vstoupit na území Unie, aby požádali o mezinárodní ochranu.
- 9 Rechtbank (soud prvního stupně) z rozsudku ve věci Jawo dovozuje, že zásada vzájemné důvěry zahrnuje důvěru v to, že členské státy vždy dodržují všechna základní práva a zaručují jejich dodržování ve vztahu ke každému jednotlivci.
- 10 Praktiky *pushback* a *pullback* ovšem účinnost dublinského nařízení a zásadu vzájemné důvěry podřívají. Žadatelé o azyl jsou konfrontováni s rizikem vrácení a jsou odrazováni od toho, aby v určitém členském státě žádali o ochranu. To zase zvyšuje tlak na azylové a přijímací kapacity jiných členských států.
- 11 Orgán, který je příslušný k rozhodování, může na základě výše uvedené zásady vycházet z toho, že základní práva žadatele nebudou po jeho přemístění

porušována. Jestliže ovšem žadatel před soudem hodnověrně doloží, že v příslušném členském státě dochází k systematickému porušování jeho základních práv nebo základních práv státních příslušníků třetích zemí obecně nebo že se členský stát takového porušování dopouští, vyvstává otázka, zda přemístění musí být v takovéto situaci zcela zakázáno, nebo zda lze při určení příslušného členského státu bez dalšího vycházet ze zásady vzájemné důvěry.

- 12 Podle názoru rechtbank (soud prvního stupně) jsou v Polsku již dlouhou dobu porušována základní práva. K tomuto porušování dochází nejen na vnější hranici, ale i po vstupu. Státní příslušníci třetích zemí jsou zadržováni a odvázeni na vnější hranice k deportaci, aniž by mohli uvést, že chtějí žádat o azyl. Rechtbank (soud prvního stupně) v této souvislosti poukazuje mimo jiné na Public Statement organizace Amnesty International ze dne 11. dubna 2022. V něm Amnesty International poukázala na velmi rozšířené a strukturální praktiky *pushbacků* polských orgánů, přičemž je Polsko od října 2021 zakotvilo v zákoně jako reakci na takzvanou „hybridní válku“ vedenou Běloruskem. Takovéto vnitrostátní ustanovení je podle názoru rechtbank (soud prvního stupně) zjevně v rozporu s unijním právem.
- 13 Nehledě na porušování, k nimž dochází na vnější hranici s Běloruskem, vyplývá podle názoru rechtbank (soud prvního stupně) z hodnověrných zdrojů, že existují pochybnosti o nezávislosti polských soudů.
- 14 Rechtbank (soud prvního stupně) si nyní klade otázku, jaký je rozsah zásady vzájemné důvěry a zda ji lze rozdělit podle toho, kde a v jakém období dochází k porušování Listiny, která základní práva jsou dotčena a do jaké míry je relevantní postoj příslušného členského státu.
- 15 Listina a EÚLP nestanoví pořadí všech základních práv. Rechtbank (soud prvního stupně) proto vychází z toho, že zásada vzájemné důvěry předpokládá, že všechna základní práva jsou dodržována vždy a na území všech členských států a nejen ve vztahu k žadatelům o azyl vracejícím se do členského státu, který je příslušný pro posouzení jejich žádosti o azyl.
- 16 Vykládá-li Soudní dvůr unijní právo v tom smyslu, že musí být posouzeno pouze riziko porušení článku 4 Listiny u dotčeného žadatele, pak rechtbank (soud prvního stupně) dospívá k závěru, že Soudní dvůr považuje zásadu vzájemné důvěry za dělitelnou. Rechtbank (soud prvního stupně) v tomto případě žádá Soudní dvůr, aby vyjasnil, jaký právní základ se přitom použije.
- 17 Ústřední právní otázka je, zda soudy musí zásadu vzájemné důvěry rozdělit na důvěru před přemístěním a důvěru po přemístění, jakož i na důvěru týkající se situace konkrétního vracejícího se žadatele o azyl a důvěru v dodržování všech základních práv vůči všem státním příslušníkům třetích zemí příslušným členským státem.
- 18 Rozhodnutí se opírá o „důvěru“, jestliže se jedná o očekávání ohledně budoucích událostí. Je-li skutečně jisté, že příslušný členský stát neplní své povinnosti

ohledně dodržování základních práv, vyvstává otázka, na čem se pak tato důvěra zakládá.

- 19 První otázka je, zda při zjištění, že příslušný členský stát závažně a systematicky porušuje více základních práv státních příslušníků třetích zemí, musí být přemístění do tohoto členského státu zakázáno již z tohoto důvodu. V případě záporné odpovědi na tuto otázku pak vyvstává otázka, zda se posouzení otázky, zda se jedná o situaci ve smyslu čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení, stále ještě musí zakládat na vzájemné důvěře.
- 20 Rechtbank (soud prvního stupně) se táže, zda výraz „zacházení v členských státech“, který Soudní dvůr používá v bodě 82 rozsudku ve věci Jawo, musí být chápán jako „v členských státech nebo ze strany členských států“. V případě, že tento výraz musí být vykládán striktně jako „v“ ve smyslu „na území členského státu“, zbavuje to články 18 a 19 Listiny a čl. 3 odst. 1 dublinského nařízení jejich významu. Jsou-li žadatelé o azyl drženi mimo území členských států, pak totiž nemůže docházet k porušování „v“ členských státech.
- 21 Z bodu 32 odůvodnění dublinského nařízení lze usuzovat, že povinnost dodržovat základní práva vzniká od okamžiku, kdy žadatel o azyl podléhá (soudní pravomoci resp.) vlivu členských států a nikoliv až od chvíle, kdy skutečně vstoupil na území Unie. Jiný výklad narušuje praktickou účinnost Listiny a čl. 3 odst. 1 dublinského nařízení, protože pak se totiž členský stát může zbavit své příslušnosti pro státního příslušníka třetí země tím, že fakticky zamezí jeho vstupu.
- 22 Krom toho může přemístění bránit čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení. Při použití tohoto ustanovení je nutno přezkoumat, v jaké situaci se bude žadatel nacházet po svém přemístění. Podle bodu 82 rozsudku ve věci Jawo, který odpovídá bodu 32 odůvodnění dublinského nařízení, musí „zacházení s žadateli“ o mezinárodní ochranu splňovat mimo jiné požadavky Listiny a EÚLP. Dosah zásady vzájemné důvěry a období, v němž musí členské státy plnit své povinnosti, se tak zjevně neomezují na období po přemístění ani pouze na dodržování článku 4 Listiny.
- 23 Rechtbank (soud prvního stupně) se Soudního dvora táže, jak striktně musí být vykládán čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení a zda musí být zohledněno pouze dodržování článku 4 Listiny nebo všech základních práv.
- 24 Krom toho rechtbank (soud prvního stupně) žádá o vyjasnění otázky, zda je míra rizika porušování základních práv po přemístění ovlivněna rovněž porušujícím jednáním vůči žadateli nebo obecně vůči státním příslušníkům třetích zemí, k němuž došlo před přemístěním. Na rozdíl od směrnice 2011/95 totiž dublinské nařízení neobsahuje žádné ustanovení, podle nějž předchozí pronásledování jednoznačně svědčí pro to, že jsou obavy žadatele opodstatněné.
- 25 V projednávané věci bylo vydáno rozhodnutí o přemístění poté, co byla uzavřena dohoda o uznávání příslušnosti. Podle nizozemské právní praxe je tím dosaženo záruky, že nebude docházet k porušování článku 4 Listiny. Rechtbank (soud

- prvního stupně) si pokládá otázku, zda to platí i v takové situaci, jako je situace v Polsku.
- 26 Uváděný nizozemský výklad této dohody vede k tomu, že její obsah a dosah jsou širší, než jak zamýšlel unijní zákonodárce v článku 18 dublinského nařízení. Toto ustanovení totiž zaručuje převzetí nebo přijetí zpět, nikoliv však posouzení žádosti o azyl. Rechtbank (soud prvního stupně) proto Soudní dvůr žádá rovněž o vyjasnění dosahu dohody o uznávání příslušnosti.
 - 27 Krom toho vyvstává otázka, jaký význam má postoj příslušného členského státu. Soudní dvůr k tomu v bodě 92 rozsudku ve věci Jawo uvedl, že v případě nezájmu orgánů musí deficiency, které brání přemístění, dosáhnout „obzvláště vysoké míry závažnosti“.
 - 28 Rechtbank (soud prvního stupně) konstatuje, že taková neochota v současné době v Polsku existuje. Pro případ, že by polské orgány před konečným rozhodnutím rechtbank (soud prvního stupně) svůj postoj změnil, se rechtbank táže, zda je tato hranice nižší, pokud orgány neprojevují neochotu. Pro žadatele o azyl ovšem nehraje velkou roli, zda se porušování jeho základních práv zakládá na neochotě nebo na bezmocnosti příslušného členského státu. Rovněž velký počet přicházejících státních příslušníků třetích zemí, zejména Ukrajinců, a s tím spojené praktické problémy mohou z právního hlediska jen obtížně odůvodnit skutečnost, že již není plněna povinnost dodržovat základní práva, jež vyplývá z unijního práva. Koneckonců článek 33 dublinského nařízení obsahuje „mechanismus pro včasné varování, připravenost a řešení krizí“ pro tak velký příliv uprchlíků. Polsko však tento mechanismus neaktivovalo.
 - 29 Na rozdíl od právních otázek ve věcech C-254/21, C-228/21, C-297/21, C-315/21 a C-328/21 se otázky předložené rechtbank (soud prvního stupně) týkají situace, v níž případně příslušný členský stát vykazuje před přemístěním významné nedostatky týkající se jeho unijně právních povinností dodržovat základní práva, a nejedná tedy v rámci právních pravidel, nýbrž je porušuje. Otázky se týkají výlučně problému, zda musí být přemístění zcela zakázáno, a podpůrně toho, zda se při určení příslušného členského státu nepoužije zásada vzájemné důvěry, jestliže před přemístěním došlo k porušení základních práv nebo k porušujícímu jednání vůči státním příslušníkům třetích zemí obecně.
 - 30 Není-li přemístění vyloučeno již na základě uvedených okolností, pak dále vyvstává otázka, zda se členský stát, který chce žadatele přemístit, může odvolávat na zásadu vzájemné důvěry, nebo v souladu s unijním právem musí sám odstranit jakékoliv pochybnosti o tom, že po přemístění nebude porušován článek 4 Listiny, nebo musí hodnověrně doložit, že k tomu nebude docházet.
 - 31 S odkazem na rozsudek ze dne 16. února 2017, C. K. a další (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127), a rozsudek ESLP ze dne 18. listopadu 2021 ve věci M. H. a další v. Chorvatsko (věci č. 15670/18 a 43115/18, CE:ECHR:2021:1118JUD001567018) se rechtbank (soud prvního stupně)

Soudního dvora táže, zda pro případ, že žadatel předloží objektivní důkazy o závažném porušování základních práv, k nimž došlo před přemístěním, musí předávající členský stát vyloučit, že je s tímto přemístěním spojeno skutečné riziko porušování článku 4 Listiny, a následně musí odstranit všechny závažné pochybnosti o tom, zda budou po přemístění dodržována základní práva zaručená Listinou.

- 32 Obrácení důkazního břemene je v souladu s povinnostmi členských států. Kromě toho mohou členské státy dostat tomuto důkaznímu břemenu lépe, než žadatel. Dohoda o uznání příslušnosti již slouží jako záruka, že příslušný členský stát splní své povinnosti vyplývající z článku 18 dublinského nařízení. Pro doplnění by bylo možno si vyžádat výslovné záruky ohledně mimo jiné převzetí po přemístění a bylo by možno zkontrolovat, do jaké míry jsou tyto záruky dodržovány. Vzhledem k tomu, že žadatel o azyl nemůže sám požadovat od členského státu záruky, že jeho základní práva nebudou po přemístění porušena, zásada, že v případě takového porušení se žadatel o azyl musí po přemístění obrátit na orgány příslušného členského státu, znamená, že musí toto porušení nejprve utrpět, i když přemísťující členský stát o předchozím porušení základních práv věděl nebo vědět měl. Rechtbank (soud prvního stupně) si proto pokládá otázku, zda v takové situaci, jako je situace v Polsku, musí předávající členský stát vyhovět žadateli, který nemůže hodnověrně prokázat, že jeho základní práva jsou ohrožena, tím, že požaduje individuální záruky.
- 33 V případě, že Soudní dvůr vykládá unijní právo v tom smyslu, že předávající členský stát nemá nezávisle na dřívějším porušování jiných základních práv než článku 4 Listiny na základě zásady vzájemné důvěry žádné další povinnosti odůvodnění a přezkumu, pak vyvstává otázka, jak může žadatel hodnověrně doložit, že čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení brání přemístění.
- 34 Rechtbank se rovněž táže, jaké požadavky a jaká kritéria musí platit pro důkazní prostředky, které žadatel předkládá k doložení svých obav, že se po svém přemístění ocitne v situaci, která není slučitelná s článkem 4 Listiny. V příloze II prováděcího nařízení (EU) č. 118/2014 totiž nejsou uvedeny žádné důkazní prostředky ohledně použití čl. 3 odst. 2 a čl. 17 odst. 1 dublinského nařízení.
- 35 S ohledem na východisko dublinského nařízení, že, nejedná-li se o výjimku, má být pro určení příslušného členského státu proveden osobní pohovor, by tvrzení žadatele o jeho zkušenostech v příslušném členském státě mělo být relevantní. Toto tvrzení totiž může obsahovat skutečnosti naznačující, že přemístění musí být podle čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení zakázáno, nebo že členský stát, který musí určit, který členský stát je příslušný, převezme posouzení žádosti o azyl.
- 36 Je-li tento výklad správný, pak to znamená, že musí být přezkoumána hodnověrnost tvrzení žadatele. Soudní dvůr je žádán, aby to vyjasnil a sdělil, jaké požadavky lze na žadatele klást. Podle názoru rechtbank (soud prvního stupně) však nemohou být tyto požadavky tak vysoké, aby je nemohl splnit.

- 37 V řízeních podle dublinského nařízení se dřívější zkušenosti žadatelů o azyl často zakládají na „negativních skutečnostech“, jako je zamezení přístupu k řízení nebo přijetí. Je mimořádně obtížné tento druh porušení prokázat, zvláště když v této souvislosti zpravidla nejsou vystavovány žádné dokumenty. Z tohoto důvodu je rovněž nezbytné vyjasnit, s jakými důkazními prostředky může žadatel doložit své tvrzení, že přemístění brání čl. 3 odst. 2 nařízení, a jaké požadavky a jaká kritéria platí pro dokazování tvrzení žadatele samotného.
- 38 Rovněž je nutno vyjasnit, zda členské státy mají povinnost spolupracovat, která je srovnatelná s povinností stanovenou v článku 4 směrnice 2011/95, a zda předávající členský stát v takové situaci, jako je situace v Polsku, musí vyrovnat důkazní situaci žadatele, aby mohl zkoumat, zda je nutné vycházet z toho, že po přemístění žadatele budou porušována jeho základní práva.
- 39 Rechtbank (soud prvního stupně) dále poukazuje na skutečnost, že skutečně není zjevné, jakým způsobem je v Polsku skutečně zaručen přístup k soudům, protože *pushbacky* nejsou založeny na žádných správních rozhodnutích a porušování, k nimž dochází, zůstávají nepotrestána, protože *pushbacky* jsou zakotveny v zákoně.
- 40 Za těchto okolností si předkládající soud klade otázku, zda v případě neexistence účinného prostředku nápravy nese předávající členský stát větší důkazní břemeno a musí se opakovaně ujistit, že základní práva žadatele nebudou po předání porušena.
- 41 S ohledem na značný počet podobných věcí, jejichž vyřízení nelze pozastavit do rozhodnutí Soudního dvora, žádá rechtbank (soud prvního stupně), aby tato věc byla podle článku 105 jednacího řádu Soudního dvora projednána ve zrychleném řízení.